سؤالات امتحان نهایی‌درس: **تاریخ ۳**	پایه **دوازدهم**دورهٔ دوم متوسطه	تاریخ امتحان: **۹۹/۱۰/۲۹**	ساعت شروع:**۱۰ صبح**
نام و نام خانوادگی:	رشته:**ادبیات و علوم انسانی**	تعداد صفحه: **۲**	مدت امتحان: **۹۰ دقیقه**
دانش‌آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسرکشور در**نوبت دی**ماه سال **۱۳۹۹**(چاپ ۹۹)			مرکز سنجش وپایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir

ردیف	سؤالات (پاسخنامه دارد.)	نمره

۱ — به خاطر آوردن: (۳)

الف) جمله‌های صحیح یا غلط را مشخص کنید. (هر مورد ۰/۲۵ نمره)

۱-آقامحمدخان به منظور برقرارکردن نظم به قفقاز لشکرکشی کرد و در همین زمان به دست چند تن از همراهانش به قتل رسید.

۲- نتیجهٔ انقلاب سفید شاه نابودی اقتصادی ایران و وابستگی به بیگانگان بود.

۳-کشور کنونی عراق پس از جنگ جهانی دوم و تجزیهٔ امپراتوری عثمانی، تحت قیمومیت انگلستان شکل گرفت.

ب)کدام یک از گزینه‌های سمت چپ با شماره‌های سمت راست در ارتباط است.(هر مورد ۰/۲۵ نمره)

درستون سمت چپ یک مورد اضافی است.

۱-تسخیر سرزمین های شرق دریای خزر توسط روس ها	الف- قرارداد ۱۹۱۵ م.
۲- تقسیم ایران به دو ناحیه شمال از آنِ روس و جنوب از آنِ انگلیس	ب-قرارداد گلستان
۳-تحکیم نفوذ و سلطه پایدار انگلیس در ایران	ج-قرارداد آخال
	د-قرارداد ۱۹۱۹ م.

ج) جاهای خالی را با کلمات زیر تکمیل کنید.(دو مورد اضافی است.) (هر مورد ۰/۲۵ نمره)

(شرع- عرف- سیاحان - مسیونرهای)

۱- محاکم ..... در زمان قاجار دعاوی مدنی مانند دعواهای خانوادگی، ملکی و ارث را حل و فصل می کردند.

۲- نخستین مدرسه های جدید در ایران توسط ..... اروپایی وآمریکایی تأسیس شد.

د) گزینه‌های مناسب را انتخاب کنید. (هر مورد ۰/۲۵ نمره)

۱- شعارکدام یک از نخست وزیران محمدرضا شاه «آشتی ملی» بود؟

الف- شریف امامی ب- ازهاری ج- جمشید آموزگار د- اسدالله اعلم

۲- اوج حماسهٔ دفاع مقدس ملت ایران در کدام عملیات بودکه در نتیجه آن خرمشهر آزاد شد.

الف- مرصاد ب- بیت المقدس ج- طریق القدس د- فتح المبین

هـ) به سؤالات زیر پاسخ کوتاه دهید.(هر مورد ۰/۲۵ نمره)

۱- امام خمینی(ره) چه دیدگاهی نسبت به تصویب نامه انجمن های ایالتی و ولایتی داشت؟(ذکر یک مورد کافی است.)

۲-اعضای سازمان مجاهدین خلق(منافقین) بعد از انحراف فکری به کدام جریان فکری تمایل پیدا کردند؟

۲ — تعریف اصطلاحات یا مفاهیم تاریخی:(هر مورد ۱ نمره) (۲)

الف-حکمت تاریخی: ب- بناهای کارت پستالی:

۳ — اظهار نظر و قضاوت: (الف ۱ نمره) (ب - ج هرکدام ۰/۵ نمره) (۲)

الف- چرا پس از پیروزی قیام ۳۰ تیر۱۳۳۱ میان رهبران، شخصیت ها، احزاب و گروه های نهضت ملی شدن صنعت نفت تفرقه و دشمنی افتاد؟

ب-به نظر شما کشورهای اروپایی به چه بهانه ای در امور داخلی امپراتوری عثمانی دخالت می کردند؟

«ادامهٔ سؤالات در صفحهٔ دوم»

www.mafa.ir

سؤالات امتحان نهایی‌درس: **تاریخ ۳**	پایه **دوازدهم**دورهٔ دوم متوسطه	تاریخ امتحان: **۹۹/۱۰/۲۹**	ساعت شروع:**۱۰ صبح**
نام و نام خانوادگی:	رشته:**ادبیات و علوم انسانی**	تعداد صفحه: **۲**	مدت امتحان: **۹۰ دقیقه**
دانش‌آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسرکشور در**نوبت دی**ماه سال **۱۳۹۹**(چاپ ۹۹)		مرکز سنجش وپایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	

ردیف	سؤالات (پاسخنامه دارد.)	نمره
	ج- چرا برخی از روزنامه نگاران در دورهٔ قاجار اقدام به انتشار روزنامه های خود در خارج از کشورکردند؟	
۴	**مقایسهٔ پدیده‌های تاریخی:** (هر مورد ۱ نمره) الف-دو اندیشهٔ «اعتدالیون» و «دمکرات ها» در جریان انقلاب مشروطه و تشکیل مجلس دوم را مقایسه کنید. ب-تفکر دو گروه فاشیسم و نازیسم (نازی) در اروپای زمان جنگ جهانی دوم را با هم مقایسه کنید.	۲
۵	**توصیف، فهرست و طبقه‌بندی اجزا یا ویژگی پدیده‌های تاریخی:** (الف – ب – ج) هرکدام ۱ نمره (د ۰/۵ نمره) الف-یک مورد از مهم ترین نتایج قیام پانزده خرداد ۱۳۴۲ را بنویسید. ب-مهم ترین اقدامات انگلستان برای ممانعت از ملی شدن نفت ایران را بنویسید.(ذکر یک مورد کافی است.) ج-مهم ترین اهداف و انگیزه های صدام حسین از حملهٔ نظامی به ایران چه بود؟(ذکر یک مورد کافی است.) د-مهم ترین خواسته های مهاجرین در مهاجرت کبرا به قم چه بود؟ (ذکر یک مورد کافی است)	۳/۵
۶	**کاربست شواهد و مدارک تاریخی:**(هر مورد ۰/۵ نمره) دخالت عبدالحسین هژیر، وزیر دربار شاهنشاهی، در برگزاری انتخابات شانزدهمین دورهٔ مجلس شورای ملی، باعث اعتراض بسیاری از سوی گروه ها و چهره های سیاسی شد. عده ای از سیاستمدران و روزنامه نگاران به رهبری دکترمحمد مصدق، در اعتراض به دخالت های دولت وقت در ۲۲ مهرماه سال ۱۳۲۸ در کاخ مرمر متحصن شدند. چندی پس از پایان تحصن، افراد متحصن در منزل مصدق جمع شدند. سید حسین فاطمی در سخنانی پیشنهاد تشکیل ائتلاف جبهه ملی را داد و به این ترتیب، جبهه ملی ایران به رهبری محمد مصدق تشکیل شد. این جبهه مهم ترین تشکیلاتی بود که بر مبنای ملی گرایی در ایران به وجود آمد. پس از تشکیل جبهه ملی، علاوه بر هیئت مؤسس، احزاب مختلفی از قبیل حزب ملت ایران،حزب زحمت کشان ملت ایران،حزب مردم ایران، مجمع مسلمانان مجاهد و انجمن اصناف و تجار بازار تهران به آن پیوستند و جبهه واحدی را برای مقابله با استعمار انگلیس، تامین حقوق و منافع ملی از طریق اجرای کامل اصول قانون اساسی و استقرار حکومت مشروطه به وجود آوردند. متن بالا را به دقت بخوانید و به سؤالات زیر پاسخ دهید. الف-چرا عده ای از سیاستمدران و روزنامه نگاران به رهبری دکتر محمد مصدق در کاخ مرمر معترض شدند؟ ب- جبهه ملی بر چه مبنایی تشکیل شد؟	۱
	سؤالات تشریحی(علل، دلایل، آثار، نتایج و پیامدهای تاریخی)	
۷	عملیات **مروابد** توسط کدام یک از یگان های نظامی ایران علیه رژیم بعثی عراق انجام گرفت؟	۰/۵
۸	رضا شاه چه زمانی به مبارزه با سنت های اسلامی پرداخت؟	۱
۹	دو بلوک شرق و بلوک غرب پس از جنگ جهانی دوم توسط کدام کشورها و با چه تفکری شکل گرفت؟	۱
۱۰	نازی ها به رهبری هیتلر بعد از قدرت گیری در آلمان در بُعد روابط خارجی چه شیوه ای در پیش گرفتند؟	۱
۱۱	هدف از شکل گیری دو نهاد «**نهضت سوادآموزی**» و«**جهاد سازندگی**» بعد از پیروزی انقلاب اسلامی چه بود؟	۱
۱۲	دانشجویان پیرو خط امام به چه دلایل سفارت آمریکا در تهران را تسخیر کردند؟	۱
۱۳	چرا انگلیسی ها با احداث راه آهن ایران در مسیر شرقی- غربی مخالفت کردند؟	۱
	« **موفق و پیروز باشید.** » **جمع نمره**	**۲۰**

www.mafa.ir

باسمه تعالی

راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس:**تاریخ ۳**	رشته:**ادبیات و علوم انسانی**	ساعت شروع:**۱۰ صبح**	مدّت امتحان:**۹۰دقیقه**
پایه **دوازدهم** دورهٔ دوم متوسطه		تاریخ امتحان : **۹۹/۱۰/۲۹**	
دانش‌آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسرکشوردر**دی ماه** سال۱۳۹۹ (چاپ ۹۹)		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
۱	**به خاطر آوردن** **الف) صحیح غلط** (۰/۷۵) ۱-صحیح ۰/۲۵ درس ۳ص۳۳ ۲- صحیح ۰/۲۵ درس ۱۰ ص۱۳۳ ۳- غلط ۰/۲۵ درس ۱۲ ص۱۵۰ **ب)جور کردنی**(۰/۷۵) شمارهٔ ۱- با گزینهٔ «**ج**» قرارداد آخال ۰/۲۵ درس ۳ ص۴۳ شمارهٔ ۲-با گزینهٔ«**الف**» قرارداد ۱۹۱۵ م. ۰/۲۵ درس ۶ ص۶۸ شمارهٔ ۳- با گزینهٔ«**د**» قرارداد ۱۹۱۹ م. ۰/۲۵ درس ۶ ص۹۰ **ج)جای خالی**(۰/۷۵) ۱-محاکم شرع ۰/۲۵ درس ۳ ص۴۰ ۲- مسیونرهای ۰/۲۵ درس ۴ ص ۵۴ **د) چهار گزینه ای**(۰/۵) ۱- گزینه«**الف**» -شریف امامی ۰/۲۵ درس ۱۰ ص ۱۳۵ ۲- گزینه «**ب**»- بیت المقدس ۰/۲۵ درس ۱۲ ص۱۵۲ **هـ)پاسخ کوتاه** (۰/۵) ۱-آن را موجب تضعیف اسلام **یا** افزایش نفوذ بهائیان می دانست.۰/۲۵ درس ۱۰ ص۱۲۸ ۲- مارکسیسم ۰/۲۵ درس ۱۰ ص ۱۳۲	۳
۲	الف-به عقیدهٔ میرزاآقاخان کرمانی، مورخان جدید اروپایی با بررسی سِیرحوادث و مطالعهٔ علل و نتایج رویدادها به قوانینی دست یافته اندکه آن را **حکمت تاریخی** می نامند. ۱ نمره درس ۱ ص ۵ ب-سبکی از معماری در دورهٔ قاجار که در آن برخی از عناصر معماری فرنگی (اروپایی) با معماری ایرانی ترکیب و تلفیق شده و بناهایی ایجاد شده بود را بناهای **کارت پستالی**می گفتند. ۱ نمره درس ۴ ص ۵۹	۲
۳	الف-بر اثر غلبه روحیه لجاجت، خود محوری، قدرت طلبی و منفعت جویی های فردی و گروهی به تفرقه ودشمنی تبدیل شد.۱ نمره درس ۹ ص ۱۲۳ ب- به بهانهٔ دفاع از حقوق اقلیت های این کشور ۰/۵ درس۲ ص ۲۵ ج-به دلیل ماهیت استبدادی حکومت قاجار و نبود آزادی بیان ۰/۵ درس ۱ ص ۱۲ **کلید واژه:** ماهیت استبدادی، نبود آزادی بیان	۲
۴	الف- اعتدالیون مذهب را سدی محکم در برابر ظلم و بی عدالتی می دانستند و اجرای شریعت را در دستور کارخود قرار داده بودند، اما دمکرات ها بر جدایی دین از سیاست تأکید می ورزیدند تا مشروطه را ازجنبه های دینی تهی	۲
	«ادامهٔ راهنمای تصحیح در صفحهٔ دوم	

www.mafa.ir

باسمه تعالی

راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس:**تاریخ ۳**	رشته:**ادبیات و علوم انسانی**	ساعت شروع:**۱۰ صبح**	مدّت امتحان:**۹۰دقیقه**
پایه **دوازدهم** دورهٔ دوم متوسطه		تاریخ امتحان : **۹۹/۱۰/۲۹**	
دانش‌آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسرکشوردر**دی ماه** سال۱۳۹۹ (چاپ ۹۹)		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
	کنند و نهضت را از آرمان های اصیل آن دور سازند. ۱ نمره درس ۵ ص۷۶ **کلیدواژه:** تأکید اعتدالیون به مذهب- اعتقاد دمکرات ها به جدایی دین از سیاست ب-فاشیست ها یک گروه ملی گرای افراطی در ایتالیا بودند که می خواستند دولتِ تک حزبی قدرتمند و متمرکزی در این کشور ایجاد کنند. نازی ها در آلمان قدرت گرفتند. آنان همچون فاشیست ها، ملی گرایانی افراطی و نژادپرست بودند. ۱ نمره درس ۸ ص ۱۰۲و۱۰۲ **کلید واژه:**ملی گرای افراطی - دولت تک حزب - نژاد پرست	
۵	**الف)** - هدف مبارزه تغییر کرد و سرنگونی رژیم پهلوی هدف نهایی مبارزان شد. - حضور امام خمینی در صحنهٔ مبارزه موجب شد بسیاری از روحانیون به مبارزات سیاسی روی بیاورند. - علاوه بر روحانیون و دانشگاهیان، اقشار دیگری از جامعه نیز به جمع مبارزان پیوستند. - رهبری امام خمینی به عنوان مرجع دینی برجسته تر شد. - مبارزان به نقش و قدرت مذهب در این زمینه توجه بیشتری نشان دادند. **هر مورد ۱ نمره ، ذکر یک مورد کافی است.** درس ۱۰ ص ۱۳۰ **ب)** ۱-تحریک کارگران صنعت نفت به اعتصاب گسترده از طریق منع شرکت نفت ایران و انگلیس از پرداخت فوق العاده دستمزد آنان؛ ۲-فرستادن کشتی های جنگی خود به خلیج فارس و بنادر ایران و تهدید نظامی؛ ۳- طرح شکایت از ایران در مجامع بین المللی؛ ۴- تهدید اقتصادی ایران با تعطیلی شعب بانک انگلیس، خارج کردن سرمایه های شرکت نفت و تحریم خرید نفت. **هر مورد ۱ نمره ، ذکر یک مورد کافی است.** درس ۹ص ۱۲۱ **ج)** ۱-حاکمیت بر آبراه مهم اروند رود، دسترسی و تسلط بر خلیج فارس و جدایی جزایر سه گانهٔ ابوموسی، تنب کوچک و بزرگ و استان خوزستان از ایران ۲-تضعیف و نابودی انقلاب اسلامی و جلوگیری از انتشار افکار انقلابی در میان مردم عراق و مسلمانان سایر کشورها؛ ۳- رسیدن به رهبری جهان عرب و ایفای نقش ژاندارمری در منطقه. **هر مورد ۱ نمره ، ذکر یک مورد کافی است.** درس ۱۲ص ۱۵۱ **د)** ۱-برکناری عین الدوله از صدرات ۲- فراهم کردن زمینه برای بازگشت مهاجران به تهران	۳/۵
	«ادامهٔ راهنمای تصحیح در صفحهٔ سوم»	

www.mafa.ir

باسمه تعالی

راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس:**تاریخ ۳**	رشته:**ادبیات و علوم انسانی**	ساعت شروع:**۱۰ صبح**	مدّت امتحان:**۹۰دقیقه**
پایه **دوازدهم** دورهٔ دوم متوسطه		تاریخ امتحان : **۹۹/۱۰/۲۹**	
دانش‌آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسرکشوردر**دی ماه** سال۱۳۹۹ (چاپ ۹۹)		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
	۳- تأسیس عدالتخانه ۴- تشکیل دارالشورا(مجلس نمایندگان) **هر مورد ۰/۵ نمره ، ذکر یک مورد کافی است.** درس ۵ ص ۶۸	
۶	الف- در اعتراض به دخالت های دولت وقت در ۲۲ مهرماه سال ۱۳۲۸ در کاخ مرمر متحصن شدند. ۰/۵ ب- بر مبنای ملی گرایی در ایران به وجود آمد. ۰/۵ درس ۹ص۱۹	۱
	سؤالات تشریحی	
۷	دریا دلان نیروی دریایی ارتش ۰/۲۵ با پشتیبانی نیروی هوایی ۰/۲۵ درس ۱۲ ص۱۵۳	۰/۵
۸	پس از مسافرت به ترکیه و آشنایی با آتاتورک، رئیس جمهور آن کشور،۰/۵ به تقلید از او به مبارزه با همه سنت های اسلامی پرداخت.۰/۵ درس۷ ص۹۷	۱
۹	آمریکا و هم پیمانانش که دارای نظام سرمایه داری بودند بلوک غرب محسوب می شدند. ۰/۵ و شوروی و کشورهای اقماری به همراه کشورهایی که نظام کمونیستی بر آنها حاکم بود، بلوک شرق را تشکیل دادند. ۰/۵ درس۸ ص۱۱۰	۱
۱۰	نازی ها به رهبری هیتلر در بُعد روابط خارجی، علاوه بر بستن پیمان های دو و چند جانبه با برخی کشورها، ۰/۵ برنامه های توسعه طلبانهٔ سرحدی و سرزمینی خود را به پیش بردند.۰/۵ درس ۸ ص ۱۰۲	۱
۱۱	**نهضت سواد آموزی** با هدف ترویج فرهنگ سواد آموزی و کاهش و رفع بی سوادی شروع به کار کردند. ۰/۵ **جهاد سازندگی** برای عمران، آبادانی و رفع فقر و محرومیت از روستاها شکل گرفت. ۰/۵ درس ۱۱ ص ۱۴۱	۱
۱۲	دانشجویان علت اقدام خود را تداوم دشمنی ها و توطئه های دولت آمریکا علیه انقلاب اسلامی و دخالت در امور داخلی ایران از جمله اجازه ورو دبه محمدرضاشاه پهلوی برای سفر به آن کشور اعلام کردند. **کلید واژه:**دشمنی آمریکا با ایران، توطئه آمریکا علیه انقلاب، دخالت در امور داخلی ایران، اجازه به شاه درس۱۱ص۱۴۰	۱
۱۳	چون مسیر شرقی- غربی راه آهن می توانست دسترسی زمینی به هندوستان را برای دشمنان انگلستان تسهیل کند ۰/۵ و این با منافع انگلستان در شرق در تضاد بود.۰/۵ درس۷ ص۹۶	۱
	ضمن خسته نباشید به همکاران محترم، نظر آنان در تصحیح اوراق صائب است.	**۲۰**

توجه: منظور از کلید واژه این است که اگر دانش آموزان در پاسخ به سؤالات، فقط به موارد ذکر شده در **کلید واژه** اشاره کرده باشند، نمره کامل تعلق بگیرد.

www.mafa.ir